

бюджетних коштів чи розпорядника коштів нижчого рівня, визначенні межі суттєвості, склад користувачів звітності та їх інформаційні запити.

Список використаної літератури

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17>.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі економіки 101 «Подання фінансової звітності». Затверджено наказом Міністерства фінансів України 28.12.2009 р. № 1541

3. Порядок заповнення форм фінансової звітності в державному секторі, наказ МФУ від 28.02.2017 р. № 307. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0384-17>

4. Порядок складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, наказ МФУ від 24.01.2012 № 44 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0196-12>

5. Сисюк С.В. Перспективи вдосконалення організації обліку в Україні: теоретико-прикладні аспекти і міжнародні вимоги. Бізнес Інформ. 2016. №9. С. 218–223

6. Хорунжак, Н.М. Модернізація системи обліку бюджетних установ на основі комп'ютерних технологій: умови та принципи. Сталий розвиток економіки. 2013. №3. С. 251-256

Лілія Кватюра

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Вітчизняна облікова система в бюджетній сфері не відповідає сучасним світовим вимогам щодо прозорості інформації; в достатній мірі не забезпечує обліково-аналітичною підтримкою процеси прийняття рішень; не дозволяє використовувати облікову інформацію для оцінювання ефективності діяльності суб'єктів бюджетної сфери. Значну роль у вирішенні цих питань покликана відіграти модернізація бухгалтерського обліку бюджетних установ та його гармонізація зі світовими стандартами [3].

Національне законодавство у цій сфері регулювання нестабільне, нормативно-правова база зазнає постійних змін, оскільки в процесі її формування одні нормативно-правові акти приймаються, інші відмінюються, або їх положення знаходять своє відображення в інших нормативно-правових

актах шляхом дублювання.

Разом з тим в останні роки все ж відбуваються певні позитивні зрушення у зазначеній сфері. З метою удосконалення законодавчого врегулювання за останній період було ухвалено цілу низку нормативно-правових актів.

Питанням організації облікової системи бюджетних установ займалися такі відомі вчені: Атамас П.Й., І.Д.Бенько, М. Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, Р.Т. Джого, В. А. Дерій, Л.Г. Ловінська, О.В. Олійник, С. В. Свірко, Н. І. Сушко, Н. М. Хорунжак, Т.І. Єфіменко та інші.

Організація бухгалтерського обліку – це управління обліковим процесом, спрямоване на забезпечення контролю за майном установи, виконання нею зобов'язань, використання матеріальних, трудових та інших ресурсів відповідно до законодавства.

У науковій літературі «організація бухгалтерського обліку» розглядається як «...система впорядкованих дій зі створення системи бухгалтерського обліку, що включає складання облікових реєстрів і первинних носіїв облікової інформації, облікову політику, організацію облікового процесу», або «...система методів, способів, заходів, які забезпечують його оптимальне функціонування та розвиток відповідно до мети, цілей та місії» тощо [5].

Організаційна форма побудови обліку визначається його особливостями, територіальним розміщенням структурних підрозділів, системою управління, рівнем самостійності структурних підрозділів, чинною системою контролю та звітності.

Весь обліковий процес бюджетної установи з теоретичної точки зору складається із трьох етапів його здійснення, а саме: первинний облік, поточний облік та підсумковий облік.

Процеси організації бухгалтерського обліку відбуваються на основі відповідних теоретичних засад, основними з яких вважаються:

- принципи організації бухгалтерського обліку;
- план організації обліку;
- співвідношення між централізацією та децентралізацією управління;
- вимоги суб'єктів управління і зовнішніх користувачів щодо розрізів надання інформації;
- нормативні вимоги;
- облікова політика суб'єкта господарювання;
- план рахунків бухгалтерського обліку.

Раціональна організація бухгалтерського обліку ґрунтується на застосуванні загальноприйнятих передумов, а саме:

- вивчення структури установи, організації її діяльності;
- організація облікового апарату та праці облікових працівників;

- організація облікового процесу (визначення обсягу облікових робіт);
- організація досконалого володіння головним бухгалтером та працівниками бухгалтерської служби діючої законодавчої бази щодо питань ведення бухгалтерського обліку [7].

Основним завданням обліку у процесі діяльності установ державного сектору економіки є забезпечення своєчасного, точного, повного відображення всіх господарських операцій у бухгалтерських документах та використання виділених коштів з бюджетів різних рівнів за цільовим призначенням. Зроблено чимало, при цьому ряд проблем залишились не вирішеними, а саме такі:

- необхідність остаточної адаптації законодавства України з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності до міжнародних вимог;
- відсутність у законодавстві єдиної методології відображення в бухгалтерському обліку операцій бюджетних установ, що не дає змоги отримувати повну, достовірну, прозору і зіставну інформацію;
- відсутність єдиної облікової політики і напрацювання методичних і методологічних рекомендацій з питань ведення та організації бухгалтерського обліку і складання звітності.

При правильній організації бухгалтерського обліку одним із головних завдань є виокремлення тих факторів, які більшою мірою впливають на функціонування господарчої системи. Тому, на особливості й обґрунтування організації облікового процесу суб'єктів державного сектору впливають зовнішні і внутрішні фактори.

Основним розпорядчим документом бюджетної установи є Наказ про організацію бухгалтерського обліку, який визначає порядок організації і ведення бухгалтерського обліку, ґрунтується на вимогах НП(С)БОДС й інших нормативно-правових актах з питань бухгалтерського обліку.

Обираючи ту чи іншу форму організації бухгалтерського обліку, слід пам'ятати про мету бухгалтерського обліку бюджетних установ – надання достовірної, правдивої і неупередженої інформації. Бухгалтерський облік необхідно організовувати таким чином, щоб його дані були своєчасними, точними та достовірними, а показники обліку – єдиними на всіх рівнях управління.

Система бухгалтерського обліку повинна надавати можливість прогнозування і визначення стратегії діяльності установи. Підвищення якості інформації, що відображається в бухгалтерському обліку, є одним із ключових моментів реформи бухгалтерського обліку в державному секторі. Удосконалення методології, методики та організації обліку в установах державного сектору має принципове значення для посилення контролю за соціально-економічною віддачею всіх видів ресурсів і поліпшення якісних

показників їх діяльності [3].

У сучасних умовах організація обліку в установах державного секторузнає суттєвих змін у напрямі забезпечення їх відповідності Міжнародним стандартам бухгалтерського обліку державного сектору та можливої уніфікації з обліком суб'єктів господарювання. Результатом реформування має бути уніфікована система організаційного й інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку, спрямована на забезпечення прозорості руху державних фінансових потоків з метою оцінки ефективності та результативності використання бюджетних коштів.

Список використаної літератури

1. Атамас П.Й. Основи обліку в бюджетних установах: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 86 с.
2. Бенько І.Д., Гуцайлюк Л.О. Роль і місце бюджетного обліку в організації фінансування бюджетних установ та шляхи його модернізації. *Галицький економічний вісник*. Наук. журнал. 2009. № 3. С. 167–170.
3. Бенько І.Д. Методика обліку фінансово-господарської діяльності закладів охорони здоров'я. Наук.-практ. журнал. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 27. Ч 2. Одеса. ПНДІЕІ, 2018. С.121–125.
4. Бенько І.Д. Концептуальна модель побудови обліку та контролю в закладах охорони здоров'я. Наук. журнал. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 49. Одеса. ПНДІЕІ. 2020. С.178-182.
5. Бутинець Ф. Ф., Олійник О. В., Шигун М. М., Шулєпова С. М. Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб. Житомир: ЖІТІ, 2012. 95 с.
6. Максимова В.Ф. Перспективи вдосконалення облікової системи в бюджетних установах. *Бізнес Інформ*, 2014. № 7. С.230-234. URL: <http://dpspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2487/1/>
7. Свірко С. В. Організація управлінського обліку в бюджетних установах: етап постановки та його складові. *Фінанси, облік і аудит*. 2014. №2. С. 235-250. URL: [file:///C:/Users/admin/Downloads/Foa_2014_2_20%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/Foa_2014_2_20%20(2).pdf)

Марія Мартинова (Бурма)

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Контроль розглядається як головний елемент системи управління, що забезпечує оптимальну та раціональну роботу установи.

Контроль – це перевірка та аналіз рівня якості управління, раціональності